

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

2008.06.03.
Rīgā

Noteikumi nr. 406
(prot. Nr.37 30.§)

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika

Izdoti saskaņā ar
Aizsargjoslu likuma
59.panta pirmo daļu

1. Noteikumi nosaka virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodiku.
2. Virszemes ūdensobjektiem aizsargjoslas nosaka pa izteiktām kontūrām dabā, piemēram, reljefu (izteiktām zemes virsmas augstuma izmaiņu vietām), ceļiem, ielām, meža nogabalu robežām, kvartālstigām, grāvjiem, kultivēto pļavu un aramzemes lauku robežām, apbūvētu vai labiekārtotu teritoriju robežām vai pa iedomātu līniju, ievērojot Aizsargjoslu likuma 7.pantā noteiktās prasības.
3. Virszemes ūdensobjektam, kura krasts mākslīgi pārveidots (uzbērts, nostiprināts ar mākslīgiem nostiprinājumiem), aizsargjoslu nosaka no pārveidotā krasta vai nostiprinājuma ārējās malas ne mazāk kā 10 metru platā joslā. Ja krastu veido dambis, aizsargjoslu nosaka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7.panta ceturto daļu.
4. Nosakot aizsargjoslu, ņem vērā ūdenī izvirzītas hidrotehniskās būves (piemēram, straumjvirzes dambjus, molus, laivu piestātnes).
5. Erozijas apdraudētajās vietās aizsargjoslas platumu nosaka, ņemot vērā krasta erozijas iespējamus procesus. Minētajās vietās novērtē esošo situāciju dabā un, ja nepieciešams, nosaka jaunas aizsargjoslu robežas.
6. Virszemes ūdensobjektam ar skaidri izteiktu stāvu pamatkrastu aizsargjoslu nosaka no tā augšējās krants, ja krasta nogāzes slīpums ir lielāks par 25–30 grādiem vai applūstošā teritorija robežojas ar pamatkrasta pakāji.
7. Gar ūdensobjektiem ar applūstošu teritoriju, ja tā ir šaurāka par Aizsargjoslu likuma 7.panta otrajā daļā noteikto aizsargjoslas minimālo platumu, aizsargjoslu nosaka atbilstoši likumā noteiktajam minimālajam platumam, iekļaujot applūstošo teritoriju aizsargjoslā. Vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā grafiski nosaka gan applūstošās teritorijas, gan virszemes ūdensobjekta aizsargjoslas robežu.
8. Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes ņem vērā šajos noteikumos noteiktās prasības, izsniedzot nosacījumus vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei, kā arī izsniedzot atzinumu par minētā plānojuma atbilstību izsniegtajiem nosacījumiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par vietējo pašvaldību teritorijas plānošanu.

9. Nosakot teritorijas plānojumā applūstošo teritoriju, ņem vērā:

9.1. dabā konstatējamās regulāra applūduma pazīmes, piemēram, attekas un vecupes, atlikuši applūduma fragmenti, lāmas un peļķes, augsnes pārmitrums, mitrumu mīloši augi un palienēm tipiskas augu sabiedrības, aluviāla augsne uz aluviāliem un limniskiem nogulumiem, sanesu materiāls (smiltis, dūņas, ūdensaugu atliekas);

9.2. dabā konstatējamās regulāri applūstošo teritoriju robežas, kas izveidojušās tiešas ūdens iedarbības vai saimnieciskas darbības dēļ, piemēram, izteikta robeža reljefā, dambis, valnis, uzbērums;

9.3. esošās infrastruktūras, hidrotehniskās un civilās būvniecības radīto ietekmi uz palienes mitruma režīmu un dabīgo veģetāciju teritorijās, kurās ir daļēji vai pilnīgi izmainījies mitruma režīms. Šādos gadījumos aizsargjoslu nosaka līdz izteikti norobežojošai būvei (ceļam vai dzelzceļam, poldera dambim, pretplūdu aizsargdambim, uzbērtas teritorijas malai vai citam tehniskas izcelsmes šķērslim, kas pārtrauc dabīgo palieni).

10. Ja applūstošo teritoriju nevar noteikt atbilstoši šo noteikumu 9.punktā minētajām pazīmēm, izmanto šajā nodaļā un šo noteikumu 1.pielikumā minētos inženiertehniskos aprēķinus.

11. Ja applūstošo teritoriju nosaka, izmantojot inženiertehniskos aprēķinus, pieņem, ka applūduma atkārtotā biežums ir vismaz reize desmit gados (ar 10 % applūduma varbūtību). Aprēķiniem izmanto topogrāfiskās kartes ar teritorijas plānošanas noteikumos paredzēto mēroga noteiktību un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras hidroloģiskos datus.

12. Ja Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras hidroloģiskie aprēķini, kas veikti, izmantojot matemātiskās statistikas metodes, nav precīzi nepietiekamo novērojumu dēļ vai šādi novērojumi vispār nav veikti, virszemes ūdensobjekta aizsargjoslas noteikšanai izmanto Ministru kabineta 2005.gada 23.augusta noteikumos Nr.631 "LBN 224-05 "Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves"" minētās aprēķina metodes atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam un, ja nepieciešams, veic pagaidu ūdens līmeņa papildu novērojumus datu precizēšanai, kā arī platību papildu uzmērīšanu.

13. Ja nepieciešams, dabā virszemes ūdensobjekta aizsargjoslu apzīmē ar informatīvajām zīmēm saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu. Informatīvo zīmju izvietojumu dabā nosaka attiecīgā pašvaldība.

Ministru prezidents

I.Godmanis

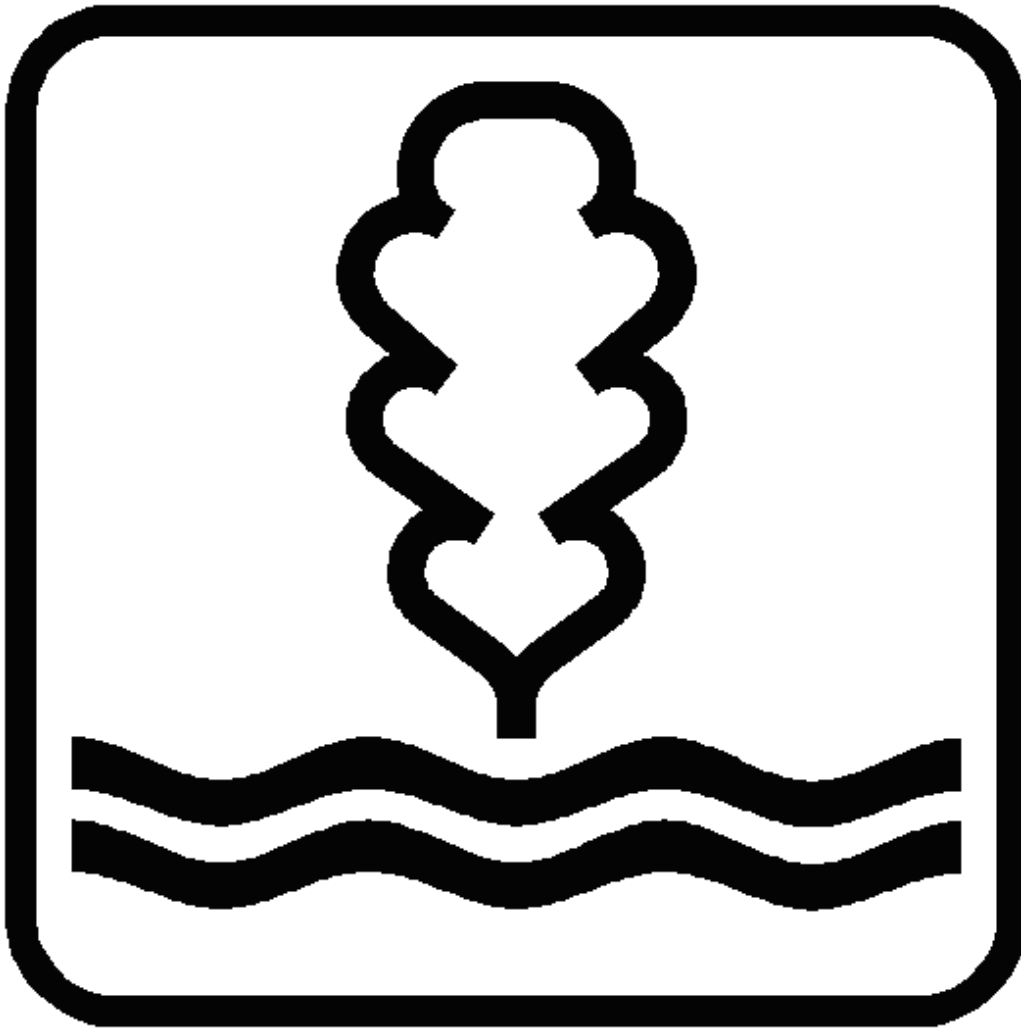
Vides ministrs

R.Vējonis

Aprēķina metodes ūdensobjekta applūstošās teritorijas noteikšanai

1. Virszemes ūdensobjekta applūstošās teritorijas noteikšanai var izmantot aprēķina metodes saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 23.augusta noteikumiem Nr.631 "LBN 224-05 "Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves"".
2. Virszemes ūdensobjektu applūstošās teritorijas noteikšanas aprēķinos izmanto aplēses caurplūdumu Q (m^3/s), ūdens līmeņus H (m), straumes ātrumus v (m/s) un noteces modulūs ($l/s \times ha$), ņemot vērā ikgadējo pārsniegšanas varbūtību procentos.
3. Virszemes ūdensobjekta applūstošās teritorijas applūduma aplēses ūdens līmeni nosaka ar varbūtību vismaz reizi 10 gados (ar 10 % applūduma varbūtību).
4. Ja Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras rīcībā ir matemātiski pietiekama ar statistikas metodēm apstrādāta hidrometrisko novērojumu tiešā datu rinda par virszemes ūdens objektā konkrētās pašvaldības robežās novērotajiem ūdens līmeņiem pie dažādiem caurplūdumiem, to var lietot tieši, nosakot applūstošās teritorijas appludinājuma līmeni un to pārnesot pašvaldības plānojumā (izmanto atbilstošu augstuma atzīmes soli un ūdens virsmas slīpumu).
5. Ja Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras rīcībā nav matemātiski pietiekamas ar statistikas metodēm apstrādātas hidrometrisko novērojumu tiešo datu rindas:
 - 5.1. un nav datu par virszemes ūdens objektā konkrētās pašvaldības robežās novērotajiem ūdens līmeņiem pie dažādiem caurplūdumiem, bet šādi novērojumi ir veikti augšpus vai lejpus konkrētās vietas vai augšpus un lejpus no pašvaldības teritorijas, ūdens līmeņus pie dažādiem caurplūdumiem pašvaldības teritorijā var iegūt interpolācijas ceļā, izmantojot kartes un ūdens virsmas slīpumu un to pārnesot pašvaldības plānojumā (izmanto atbilstošu augstuma atzīmes soli);
 - 5.2. un ja tiešie hidrometriskie novērojumi sateces baseinā nav veikti, ierīko pagaidu novērošanas posteņus vai izmanto empīriskās formulas un izolīniju kartes, kas sastādītas, apkopojot visā Latvijā veikto novērojumu rezultātus.
6. Ja virszemes ūdensobjekta applūstošās teritorijas robežu nosaka, izmantojot aprēķinu, nepieciešami dati par pamatgultnes un palienes topogrāfiju, gultnes raupjumu, ūdens plūsmas raksturu (vienmērīga, nestacionāra vai turbulenta), kā arī informācija par dažādām hidrotehniskajām būvēm un to darbības ietekmi.
7. Sarežģītām gultnēm un gultņu sistēmām hidrauliskos aprēķinus veic, izmantojot matemātisko modelēšanu (piemēram, hidrodinamiskais modelis MIKE FLOOD ir piemērots applūstošo teritoriju modelēšanai un applūduma karšu sagatavošanai, tajā skaitā ar ESRI ArcGIS savietojamās formātos).

Informatīvā zīme virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu apzīmēšanai

1. Pamatzīme – balts kvadrāts ar noapaļotiem stūriem zilā ietvarā, zila stilizēta ozollapas un viļņu piktogrammas kontūra.
2. Zīmes izmēri 600 x 600 mm vai 400 x 400 mm.
3. Zīmes krāsa, ja zīmju izgatavošanai izmanto ORACAL pašlīmējošās plēves, – tumši zila (*King Blue 049*) un balta (*White 010*).
4. Ieteicamā informatīvo zīmju izgatavošanas tehnoloģija – izgriešana no ORACAL pašlīmējošās plēves vai sietspiedes izmantošana.